

EMMANOUELA KATPINAKH

Ημερομηνία γέννησης: 15/04/1968, Ηράκλειο Κρήτης

ΣΠΟΥΔΕΣ

2004, Διδάκτωρ του τμήματος Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Εθνολογίας της École des Hautes Études en Sciences Sociales (EHESS), με βαθμό Très honorable, avec les félicitations du Jury à l'unanimité. Επόπτρια καθηγήτρια: Nicole Belmont.

Θέμα της διδακτορικής διατριβής: « Le cannibalisme dans le conte merveilleux grec. Questions d'interprétation et de typologie ».

1995, Μεταπτυχιακό δίπλωμα (D.E.A –Diplôme d'Études Approfondies) από το τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Εθνολογίας της École des Hautes Études en Sciences Sociales στο Παρίσι.

1993-1995, Μεταπτυχιακές σπουδές στο τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Εθνολογίας της École des Hautes Études en Sciences Sociales (EHESS) στο Παρίσι.

1990, Πτυχιούχος του Φιλολογικού Τμήματος της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

1986-1990, Σπουδές στο Φιλολογικό Τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, με κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

1997-2000, Υποτροφία εξωτερικού του ΙΚΥ για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στον τομέα της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας/ Εθνολογίας μετά από εξετάσεις.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

BIBΛΙΑ

2024, *Όψεις του θείου στα ελληνικά λαϊκά παραμύθια. Επιλογή κειμένων, εισαγωγή, σχόλια. Δημοσιεύματα του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας* - 37. Επιστημονικός Υπεύθυνος Σειράς, Πρόλογος Ευ. Καραμανές, σ. 234.

2018, *Το στοίχημα της Σταχτοπούτας. Μελέτη για τον κανιβαλισμό στα λαϊκά παραμύθια*, Αθήνα, Εύμαρος, σ. 196.

2008, "*Le cannibalisme dans le conte merveilleux grec. Questions d'interprétation et de typologie*". Helsinki, Academia Scientiarum Fennica, FFC (Folklore Fellows Communications), n. 295, σ. 328.

2012, Megas G., Angelopoulou A. & Brouskou Ai. & Kaplanoglou M. & Katrinaki E., *Catalogue of Greek Magic Folktales*, Helsinki, 2012, Academia Scientiarum Fennica, FFC (Folklore Fellows Communications), n. 303, σ.350.

2007, Αγγελοπούλου Άννα, Καπλάνογλου Μαριάνθη, Κατρινάκη Εμμανουέλα, *Επεξεργασία παραμυθιακών τύπων και παραλλαγών AT560-AT699*, <Γ. Μέγα, Κατάλογος ελληνικών παραμυθιών 5>, Αθήνα, ΙΑΕΝ, ΓΓΝΓ, ΚΝΕ, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα, σ. 512.

2004, Αγγελοπούλου Άννα, Καπλάνογλου Μαριάνθη, Κατρινάκη Εμμανουέλα, *Επεξεργασία παραμυθιακών τύπων και παραλλαγών AT500-AT559*, <Γ. Μέγα, Κατάλογος ελληνικών παραμυθιών 4>, Αθήνα, ΙΑΕΝ, ΓΓΝΓ, ΚΝΕ, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα, σ. 505.

1997, Κατρινάκη Εμμανουέλα, *Επεξεργασία παραμυθιακών τύπων και παραλλαγών AT307, AT315A, AT327, AT328, AT327C*, στο: Αγγελοπούλου Άννα, Μπρούσκου Αίγλη, *Επεξεργασία παραμυθιακών τύπων και παραλλαγών AT300-AT499* <Γ. Μέγα, Κατάλογος ελληνικών παραμυθιών 3>, ΙΑΕΝ, ΓΓΝΓ, ΚΝΕ, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα 1999, σ. 480.

ΑΡΘΡΑ

ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ

2026, E. Katrinaki & G. Tserpes, «Proverbs, charms and religious folktales: a dialogue of genres», *Tautosakos darbai (Folklore Studies*, volume 71, p. 219–232.

2025, «Το παραμύθι της αμίλητης βασιλοπούλας που δεν ήθελε να παντρευτεί, ή Η δύναμη των παραμυθιών (Μέγας *852A, ATU 945)» στο: Ευάγγελος Θ. Καραμανές (επιμ.), *Λόγος παράδοσης, έργο ζωής. Τιμητικός τόμος για την Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη*, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 2025, τόμος Β', σ. 631-646.

2019, «Ας φάμε τα παιδιά μας. Ο γονικός κανιβαλισμός στα λαϊκά παραμύθια», στο: Δ. Αναστασόπουλος (επιμ.), *Μύθος και παραμύθι. Από την αφήγηση στον ψυχαναλυτικό λόγο*, Αθήνα, Νήσος, σ. 215-228.

2012, «Les femmes, les fées et leurs enfants. Aspects de la maternité dans les légendes et les croyances grecques», in : C. Noia (ed), *Imaxes de muller*, Universida de Vigo, σ. 21-30.

2011, “Die Tiergatten in den griechischen Märchen des Zyklus “Die Suche nach dem verlorenen Mann”, in: W. de Blécourt/ C. Tuzcay (edts), *Tierverwandlungen*, Wien, Francke Verlag, σ. 173-191.

ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

2027, «La laideur, le mal, le péché. À propos des Kalikanzaroi et Strigles dans le folklore néohellénique», *Estudis de Literatura Oral Popular*, Acceptat: 08/06/2026, Υπό δημοσίευση.

2025, «Hospitality and sacrifice in Greek religious Folktales (ATU 750 B, 750 B*, ATU 750 D)», *Estudis de Literatura Oral Popular*, URV, 15, σ. 25-35.

2025, «My father's baptism (ATU 1962) and other lies in a topsy-turvy land (ATU 1875-1999). On some Greek Tall Tales and their classification», *Fabula* vol. 66, Heft 3-4, p. 211-225.

2023, M. Kaplanoglou and E. Katrinaki, «The theme of the Old Woman and March in Greek folklore», *Estudis de literatura oral popular*, n. 12, p. 131-138.

2022, «Η Σταχτοπούτα, Το δοχείο των δακρύων, Ο Κουκουλίτσης. Θρήνος και πένθος στα λαϊκά παραμύθια», *Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας* 37-38 (2020-2022).

2022, «Μαγικές μεταμορφώσεις: Οι ζωόμορφοι σύζυγοι στα παραμύθια της «Αναζήτησης του χαμένου συζύγου» (ATU 425A, 425D+E)», *Εθνολογία* 18, σ. 119-136.

2013-2014, «Stachtobouta», La grande Oreille. Revue des arts de la parole, p. 32-33.

2009, Angelopoulou A. & Kaplanoglou M. & Katrinaki E., «The Fifth Volume of the Greek Folktale Catalogue», *Fabula* 50, Heft 1-2, σ. 118-121.

2005-2006, «Una cena que conduce al matrimonio », *Estudos de literatura oral*, 11-12, Portugal, σ. 153-166.

2005, «Le secret du maître d'école (AT 894)» *Cahiers de littérature orale*, 57-58, Inalco, Paris, pp.139-164.

ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

2027, «Ο κόσμος ανάποδα. Σουρεαλισμός και γέλιο στα ελληνικά λαϊκά παραμύθια», *Πρακτικά Διεθνούς Ημερίδας για τους λαϊκούς ήρωες Καραγκιόζη και Φασουλή*, Υπό δημοσίευση.

2024, G. Tserpes & E. Katrinaki, «Proverbs in Greek Tall Tales (ATU 1875-1999). A surrealistic use of metaphors», στο Lauhakangas O., Soares R.J.B. (eds.), *Proceedings of the Seventeenth Interdisciplinary Colloquium on Proverbs, 5th to 12th November 2023, at Tavira*, Portugal, Tavira: Tipografia Tavirense 2024, σ. 378-387.

2018, «Και για να γιατρευτεί, να πιει από το αίμα ενός νέου. Αρρώστια και γιατρεία στα μαγικά παραμύθια», στο: Κ. Χρυσού-Καρατζά (επιμ.), *Πρακτικά συνεδρίου του ΚΕΕΛ: Λαϊκή ιατρική και ιατρική επιστήμη, σχέσεις αμφίδρομες*, σ. 309-319.

2017, «One upon a time ήταν ο Ρουμπελστίλτσκιν», στο: Μ. Μερακλής, Γ. Παπαντωνάκης, Χρ. Ζαφειρόπουλος, Μ. Καπλάνογλου, Γ. Κατσαδώρας (επιμ.), *Το παραμύθι από τους αδελφούς Γκριμ στην εποχή μας. Διάδοση και μελέτη*, Αθήνα, Gutenberg, σ. 741-750.

2013, «Λαϊκά παραμυθιακά θέματα στον Παπαδιαμάντη. Η στοιχειωμένη καμάρα και οι κατατρεγμένες κόρες», στο: Γ. Βοζίκας (επιμ.), διεθνές Συνέδριο «Λαϊκός πολιτισμός και έντεχνος λόγος» του Κέντρου Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών, Αθήνα.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

2018, Max Lüthi, *Το λαϊκό παραμύθι ως ποίηση. Αισθητική και ανθρωπολογία (Das Volksmärchen als Dichtung. Ästhetik und Anthropologie)*, Αθήνα, Πατάκης, σ. 358.

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ ΛΗΜΜΑΤΑ

2026, «Cannibalisme” στο: Jean Loïc Le Quellec (éd.), *Dictionnaire critique des contes*, Paris, Editions du CNRS, p. 102-104 (),

2014, «Anna Angélopoulos», *Enzyklopädie des Märchens*, Band 15.

2011, «Verleumdung», *Enzyklopädie des Märchens* Band 14/1, 68-73.

2009, «Tierverwandlung» *Enzyklopädie des Märchens*, Band 13, 653-658.

2009, «Theseus» *Enzyklopädie des Märchens*, Band 13, 498-500.

2006, Schwester. Die Menschenfressende Schwester», *Enzyklopädie des Märchens*, Band 12, 428-431.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ/ ΗΜΕΡΙΔΕΣ/ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δεκέμβριος 2025, Προφητικά όνειρα στο λαϊκό μαγικό παραμύθι (ATU 725). Οι ελληνικές παραλλαγές ενός οικουμενικού μύθου, Διεθνές Διατμηματικό Συνέδριο Φιλοσοφικής Σχολής ΕΚΠΑ, «Το όνειρο στη λογοτεχνία», Αθήνα

Δεκέμβριος 2025, Η μορφή του μισού ανθρώπου στα παραμύθια της Ελλάδας και της κύπρου, Διεθνές συνέδριο «Το κυπριακό παραμύθι ως άυλη πολιτιστική κληρονομιά: ταυτότητες - διάλογοι - προοπτικές», Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών Κύπρου, Λευκωσία.

Ιούνιος 2025, The Senses of Love in the Folk Distichs (mandinada) of eastern Crete (Greece, first half of the 20th century), International Conference «Folklore and the Senses», The Folklore Society/University of Cork, Cork, 20-22.6.2025.

Μάρτιος 2024, E. Katrinaki & G. Tserpes, Charms and Proverbs in Modern Greek Folktales: A Cross-genre Perspective, International Conference for the Festschrift of Kazys Grigas, Vilnius, 1. 3. 2024.

Μάρτιος 2024, Ο κόσμος ανάποδα. Σουρεαλισμός και γέλιο στα ελληνικά λαϊκά παραμύθια, Διεθνής Ημερίδα για τους λαϊκούς ήρωες Καραγκιόζη και Φασουλή, Αθήνα, 3 Μαρτίου 2024.

Νοέμβριος 2023, G. Tserpes & E. Katrinaki, Proverbs in Greek Tall Tales (ATU 1875-1999). A surrealistic use of metaphors, στο Seventeenth Interdisciplinary Colloquium on Proverbs, 5th to 12th November 2023, Tavira, Portugal.

Μάρτιος 2018, Ας φάμε τα παιδιά μας. Ο γονικός κανιβαλισμός στα λαϊκά παραμύθια. Κεντρική ομιλία στο Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Ψυχαναλυτικής Ψυχοθεραπείας Παιδιού και Εφήβου (ΕΕΨΨΠΕ), Αθήνα.

Νοέμβριος 2013, Από την προφορικότητα στην εικόνα. Ζωγραφίζοντας τα παραμύθια. Ομιλία στην ημερίδα: «Η εικονογράφηση των κειμένων, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης Παν. Θεσσαλίας, Βόλος.

Δεκέμβριος 2012, Once upon a time ήταν ο Ρουμπελστίλτσκιν. Διεθνές Συνέδριο του ΕΚΠΑ: «Το παραμύθι από τους αδελφούς Γκριμ στην εποχή μας», Αθήνα.

Νοέμβριος 2012, Contes merveilleux brefs, racontés par des enfants, (Σύντομα μαγικά παραμύθια, όπως τα διηγήθηκαν παιδιά), Συνάντηση εργασίας του European Research Group for Oral Narratives, Tarragona.

Μάρτιος 2012, Και για να γιατρευτεί, να πιει από το αίμα ενός νέου. Αρρώστια και γιατρεία στα μαγικά παραμύθια. Συνέδριο του ΚΕΕΛ: «Λαϊκή ιατρική και ιατρική επιστήμη. Σχέσεις αμφίδρομες», Αθήνα.

Νοέμβριος 2011: Les mères, les fées et leurs enfants. Représentations de la maternité dans les légendes et les croyances grecques (Οι μητέρες, οι νεράιδες και τα παιδιά τους. Αναπαραστάσεις της μητρότητας στις ελληνικές παραδόσεις), Συνέδριο του European Research Group for Oral Narratives, Balneario da Mondariz, Santiago de Compostela.

Δεκέμβριος 2010: Λαϊκά παραμυθιακά θέματα στον Παπαδιαμάντη. Η στοιχειωμένη καμάρα και οι κατατρεγμένες κόρες, Διεθνές Συνέδριο «Λαϊκός πολιτισμός και έντεχνος λόγος» του Κέντρου Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών, Αθήνα.

Ιούνιος 2010, Sur la difficulté de définir la légende. Croyance, foi, superstition (Σχετικά με τη δυσκολία ορισμού του 'θρύλου'. Πίστη, πεποίθηση, πρόληψη/δεισιδαιμονία). Συνάντηση εργασίας του European Research Group for Oral Narratives, Πορτογαλία.

Μάιος 2008, Contes-nouvelles non classés dans l'index AT/ATU (Ελληνικά διηγηματικά παραμύθια χωρίς κατάταξη στο διεθνή Κατάλογο), Συνέδριο του European Research Group for Oral Narratives, Αθήνα.

Νοέμβριος 2006, Les contes merveilleux grecs non classés dans l'index AT/ATU. Conte-type, oecotype. L'exemple du AT *316 A» (Μαγικά ελληνικά παραμύθια χωρίς κατάταξη στο Διεθνή Κατάλογο. Παραμυθιακός τύπος και οικότυπος. Το παράδειγμα του *316 A). Συνάντηση εργασίας του European Research Group for Oral Narratives, Palma de Mallorca.

Νοέμβριος 2003, Le conte du maître d'école cannibale. AT894 ou AT710B? (Το παραμύθι του κανίβαλου δάσκαλου. Τύπος 894 ή 710 B;) στις Journées d'Études sur le conte, Laboratoire d'Anthropologie Sociale, EHESS, Toulouse.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ – ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Από το 2026 Κύρια Ερευνήτρια στο Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας.

2022-2026 Εντεταλμένη Ερευνήτρια στο Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας.

2019-2020, Διδάσκουσα στο πρόγραμμα δια βίου μάθησης του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδας: «Η σημασία του λαϊκού παραμυθιού. Διεπιστημονικές προσεγγίσεις».

2016- 2017, Επιστημονική τεκμηρίωση του Μουσείου Παραμυθιού στη Λευκωσία (κείμενα αιθουσών και εκθεμάτων). Το Μουσείο εγκαινιάστηκε στις 23. 2. 2017 από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου Κ. Καδή.

2010-2011, Διδάσκουσα (ΠΔ 407) στο Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Μάθημα: «Το λαϊκό παραμύθι στην προσχολική εκπαίδευση».

Από το 1995 ως το 2007 συμμετείχε στο ερευνητικό πρόγραμμα του ΙΑΕΝ (Ιστορικό Αρχείο της Ελληνικής Νεολαίας- Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών με αντικείμενο την επεξεργασία και δημοσίευση του Καταλόγου ελληνικών παραμυθιών του Γ. Μέγα. Στο πλαίσιο του προγράμματος μελετήθηκαν οι χειρόγραφες και έντυπες παραλλαγές των μαγικών παραμυθιών (τύποι ATU 300-749). Η έρευνα ολοκληρώθηκε με την έκδοση πέντε τόμων στα ελληνικά. Επιτομή του έργου στην αγγλική γλώσσα εκδόθηκε από την Ακαδημία Επιστημών της Φινλανδίας.

ΕΠΙΤΟΠΙΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ

Εντεταλμένη αποστολή από το ΚΕΕΛ στο Νομό Λασιθίου, 25-29.7.2026.

Εντεταλμένη αποστολή από το ΚΕΕΛ στο Νομό Λασιθίου, 24-29.7.2024.

Εντεταλμένη αποστολή από το ΚΕΕΛ στο Νομό Λασιθίου, 5-11/10. 2023.